

Llenguatges Comunicatius Escrits i Audiovisuals

2012/2013

Codi: 103024

Crèdits ECTS: 6

Titulació	Pla	Tipus	Curs	Semestre
2501933 Graduat en Periodisme	971 Graduat en Periodisme	FB	1	1

Professor de contacte

Nom: Montse Llinés Soler

Correu electrònic: Montse.Llines@uab.cat

Utilització d'idiomes

Llengua vehicular majoritària: català (cat)

Algun grup íntegre en anglès: No

Algun grup íntegre en català: Sí

Algun grup íntegre en espanyol: No

Prerequisits

Les classes s'impartiran preferentment en català, en alguns casos amb suport visual en castellà. Per tant, cal tenir coneixements de català per poder seguir les classes.

Els estudiants han de tenir coneixements bàsics de cert programari, com ara editors de textos, editors de vídeo (movie maker o I-movie), editors d'àudio (audacity), i eines de xarxa com ara l'entorn de google (google docs, gmail...) i hostings com ara youtube o soundcloud.

Objectius

Bloc formatiu: Matèria

L'assignatura s'integra dins de la matèria de "Comunicació". Aquesta matèria, en el grau de Comunicació Audiovisual, la formen les següents assignatures:

- Història de la Comunicació: 1er Curs - 1er semestre.
- Llenguatges comunicatius escrits i audiovisuals (aquesta mateixa): 1er curs - 1er semestre
- Tecnologies de la Informació i de la Comunicació: 1er. Curs - 2on. Semestre
- Teories de la Comunicació: 2on curs - 1er semestre

En el grau de Periodisme, la matèria de "Comunicació" la formen:

- Història de la Comunicació: 1er Curs - 1er semestre.
- Llenguatges comunicatius escrits i audiovisuals (aquesta mateixa): 1er curs - 1er semestre
- Estructura de la Comunicació: 1er. Curs - 2on. Semestre
- Teories de la Comunicació: 2on curs - 1er semestre
- Tecnologies de la Informació i de la Comunicació: 2on. curs - 2on. semestre

En el grau de Publicitat, la matèria de "Comunicació" queda integrada per:

- Història de la Comunicació: 1er curs - 1er semestre.
- Teories de la Comunicació: 1er curs - 1er semestre
- Tecnologies de la Informació i de la Comunicació: 1er. curs - 2on. Semestre
- Estructura de la Comunicació: 1er. Curs - 2on. Semestre
- Llenguatges comunicatius escrits i audiovisuals (aquesta mateixa): 1er curs - 2on semestre

Aquesta Guia Docent **NO és aplicable** a l'assignatura del mateix nom del grau de Publicitat i Relacions

Públiques, programada en segon semestre, que queda sota l'encàrrec docent del departament de Publicitat, Relacions Públiques i Comunicació Audiovisual.

Rellevància de l'assignatura

L'assignatura, dins del bloc formatiu, aporta els conceptes generals i les bases teòriques sobre els llenguatges com a eines de producció de missatges i continguts. És la primera aproximació dels alumnes vers els llenguatges televisiu, radiofònic i multimèdia, les seves característiques, les seves limitacions, els àmbits d'ús...

Aquesta és una assignatura de formació bàsica dels graus de Periodisme i de Comunicació Audiovisual. L'enfocament dels continguts no es decantarà, per tant, per cap de les especialitats sinó que es pretén un acostament genèric als llenguatges comunicatius aplicables a ambdues.

Més endavant, en el grau de Comunicació Audiovisual, trobaran altres assignatures relacionades amb els diferents llenguatges específics (televisiu, cinematogràfic, radiofònic, multimèdia), on abordaran aspectes més concrets i pràctics per produir missatges concrets.

Els alumnes del grau de Periodisme abordaran els aspectes concrets i pràctics en assignatures obligatòries de la matèria "Escriptura periodística" (Escriptura en premsa, Escriptura audiovisual, Escriptura periodística en multimèdia interactiu).

Contribució de l'assignatura a la formació del perfil professional

L'assignatura ha de dotar l'alumne del vocabulari específic i dels conceptes bàsics emprats a l'hora d'utilitzar els diferents elements que integren els diferents llenguatges abordats.

També ha de proporcionar-los els coneixements bàsics relatius a les especificitats del llenguatge televisiu, radiofònic i multimèdia: les seves característiques comunicatives, les limitacions tècniques, els condicionants del mitjà on es distribueixen...

Amb aquests coneixements podran entendre i aplicar els continguts de les assignatures relacionades amb la creació de missatges i la producció de continguts comunicatius.

Competències

- Aplicar el pensament científic amb rigor.
- Buscar, seleccionar i jerarquitzar qualsevol tipus de font i document útil per a l'elaboració de productes comunicatius.
- Demostrar capacitat d'autoaprenentatge i autoexigència per aconseguir un treball eficient.
- Desenvolupar estratègies d'aprenentatge autònom.
- Desenvolupar l'esperit crític i autocrític.
- Desenvolupar un pensament i un raonament crítics i saber comunicar-los de manera efectiva, tant en català i castellà com en una tercera llengua.
- Diferenciar les principals teories de la disciplina, els seus camps, les elaboracions conceptuals, els marcs i els enfocaments teòrics que fonamenten el coneixement de la disciplina i els seus diferents àmbits i subàrees, i adquirir un coneixement sistemàtic de l'estructura dels mitjans de comunicació professional mitjançant casos concrets.
- Gestionar el temps de manera adequada.
- Respectar la diversitat i la pluralitat d'idees, persones i situacions.

Resultats d'aprenentatge

1. Aplicar el pensament científic amb rigor.
2. Buscar, seleccionar i jerarquitzar qualsevol tipus de font i document útil per a l'elaboració de productes comunicatius.
3. Demostrar capacitat d'autoaprenentatge i autoexigència per aconseguir un treball eficient.
4. Desenvolupar estratègies d'aprenentatge autònom.

5. Desenvolupar l'esperit crític i autocrític.
6. Desenvolupar un pensament i un raonament crítics i saber comunicar-los de manera efectiva, tant en català i castellà com en una tercera llengua.
7. Diferenciar les especificitats dels llenguatges comunicatius escrits i audiovisuals.
8. Gestionar el temps de manera adequada.
9. Respectar la diversitat i la pluralitat d'idees, persones i situacions.

Continguts

1. Llenguatge: Introducció
 - a. Fonaments dels llenguatges audiovisuals
2. El llenguatge audiovisual en el relat informatiu: el so
 - a. Característiques del mitjà
 - b. El llenguatge radiofònic i les imatges auditives
 - c. La creació de l'espai sonor
 - d. L'expressió oral
 - d. La música a la ràdio
 - e. Els efectes sonors i el silenci
 - f. La construcció temporal
 - g. El muntatge radiofònic
3. Llenguatge audiovisual en el relat informatiu: la imatge
 - a. Característiques del mitjà
 - b. La creació de l'espai televisiu
 - c. Composició de la imatge
 - d. Fonaments del discurs audiovisual
 - e. Construcció del discurs audiovisual
 - f. Fonaments del discurs sonor
 - g. Realització televisiva
4. Llenguatge Multimèdia
 - a. Característiques del mitjà
 - b. Condicionaments tècnics
 - c. Multimèdia, multiplataforma, multifinestra, cross media
 - d. Interactivitat, pantalles i interfícies
 - e. La Percepció multisensorial i la unitat del missatge
 - f. Participació i Usuari: User Generated Content (UGC)

g. Hibridació televisió i xarxa

5. Altres llenguatges comunicatius

Metodologia

Les sessions de l'assignatura es conduiran mitjançant diferents tipus d'activitats, agrupades en classes magistrals i seminaris.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Classes magistrals amb suport TIC	33	1,32	
Seminaris: anàlisi de casos i produccions audiovisuals	18	0,72	
Tipus: Supervisades			
Tutories de seguiment	10,5	0,42	1
Tipus: Autònomes			
Cerca, lectura i síntesi de documentació	36	1,44	1, 2, 3, 5, 8
Elaboració d'esquemes, mapes conceptuals i resums	15	0,6	
Realització de treballs encarregats als seminaris	30	1,2	

Avaluació

Les competències d'aquesta assignatura s'avaluaran mitjançant diferents procediments:

- Lliurament de treballs encarregats als seminaris (55%)
- Participació activa i seguiment del curs (10%)
- Proves d'avaluació (35%)

Reavaluació:

Els estudiants que amb l'avaluació continuada no puguin superar l'assignatura, podran presentar-se a una prova de síntesi. En aquesta prova, l'estudiant s'haurà d'avaluar dels continguts tractats a l'assignatura al llarg del curs. La nota de la prova de síntesi substituirà la nota obtinguda en l'avaluació continuada.

Si un estudiant no ha fet un seguiment regular de l'avaluació continuada no tindrà dret a presentar-se a la reavaluació.

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Lliurament de treballs encarregats als seminaris	55%	3	0,12	1, 2, 3, 4, 5, 6, 8, 9

Participació activa i seguiment del curs	10%	1,5	0,06	5, 6, 9
Proves d'avaluació	35%	3	0,12	1, 6, 7

Bibliografia

Bàsica

Balsebre, A. (1994): El lenguaje radiofónico. Ed. Cátedra, Madrid.

Barroso, J. (2008): Realización audiovisual, Editorial Síntesis, Madrid.

Berenguer, X. (1997): "Escribir programas interactivos", en "Formats1"
<http://www.iaa.upf.es/formats/formats1/a01et.htm>

Blanch, Margarita; Lázaro, Patricia (2010): Aula de locución. Ed. Càtedra, Madrid.

Beltrán Moner, R. (1984): La ambientación musical. Ed. IORTV, Madrid.

Cabrián Herreros, Mariano (1995): Información audiovisual: concepto, técnica, expresión y aplicaciones.

Fernández, F., Martínez, J. (1999): Manual básico de lenguaje y narrativa audiovisual. Editorial Paidós, Barcelona.

Gutiérrez, M.; Perona, J.J., (2002): Teoría y técnica del lenguaje radiofónico. Ed. Bosch, Barcelona.

Kerckhove, D. (2005): Los sesgos de la electricidad. Lección inaugural del curso académico 2005-2006 de la UOC <http://www.uoc.edu/inaugural05/esp/kerckhove.pdf>

Manovich, L. (2006) "El lenguaje de los nuevos medios de comunicación" pp. 3-27 (Capítulo 1: "¿Qué son los nuevos medios?") Buenos Aires: Paidós

Millerson, G. (2009): Realización y producción en televisión, Omega, Barcelona.

Ming, W. (2007) : "Prefacio a la edición italiana de 'Cultura Convergente' de Henry Jenkins"
http://www.wumingfoundation.com/italiano/outtakes/culturaconvergente_es.htm

Ribes, X. (2007): "La Web 2.0. El valor de los metadatos y de la inteligencia colectiva". "Telos. Cuadernos de Comunicación e Innovación", n. 73. Fundación Telefónica, Madrid
(<http://sociedadinformacion.fundacion.telefonica.com/telos/articulos/perspectiva.asp?idarticulo=2&rev=73.htm>)

Rodero, E. (2005); Producción radiofónica, Ed. Cátedra, Madrid.

Salaverria, R. (2001): Aproximación al concepto de multimedia desde los planos comunicativo e instrumental
(http://www.ucm.es/info/periol/Period_I/EMP/Numer_07/7-5-Inve/7-5-13.htm)

Solarino, Carlos (1993): Cómo hacer televisión. Ed. Cátedra, Madrid.

Soler, Ll. (1988); La televisión. Una metodología para su aprendizaje, Editorial Gustavo Gili, Barcelona.

COMPLEMENTÀRIA

Arnheim, R. (1990), *Estética radiofónica*. Gustavo Gili, Barcelona.

Barroso, J. (1996): Realización de los géneros televisivos. Editorial Síntesis, Madrid.

Bandrés, Elena; García Avilés, José A.; Pérez, Gabriel; Pérez, Javier (2000): El periodismo en la televisión digital. Ed. Paidós, Barcelona.

Barea, P. (1992), *Redacción y guiones*. Servicio Universidad del País Vasco, Bilbao.

Casetti, F, Di Chio, F. (1999). Análisis de la televisión. Instrumentos, métodos y prácticas de investigación. Editorial Paidós, Barcelona.

Cebrián Herreros, Mariano (1994): Información radiofónica. Mediación técnica, tratamiento y programación. Ed. Síntesis, Madrid.

Cebrián Herreros, Mariano (1998): Información televisiva. Mediaciones, contenidos, expresión y programación. Ed. Síntesis, Madrid.

Chion, M (1993): La Audiovisión. Introducción a un análisis conjunto de la imagen y el sonido. Barcelona: Paidós.

Huertas, A; Perona, J.J, (1999), *Redacción y locución en medios audiovisuales: la radio*. Ed. Bosch, Barcelona.

Prado, E. (2005): Herramientas digitales y lenguaje multimedia: retos a la creación.
<http://poligrafiabinaria.blogia.com/2005/040803-herramientas-digitales-y-lenguaje-multimedia-retos-a-la-creacion>

Ribes, X. (2002): Edición y presentación multimedia. Fundamentos de la digitalización y del tratamiento de imágenes y sonido, Bellaterra : Servei de Publicacions de la UAB

Rodríguez, Angel (1998): La dimensión sonora del lenguaje audiovisual. Ed. Paidós, Barcelona.

Rodero, E. (2011), Creación de programas de radio, Editorial Síntesis.

Zabaleta, I. (2005), Teoría y lenguaje de la información en la Tv y la radio, Bosch Comunicación, Barcelona.

Zunzunegui, S. (1989) Pensar la imagen, Editorial Cátedra, Madrid.

L'OBS. Observatori de la Ràdio. <http://www.l-obsradio.cat>